

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی

شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: نوزادان و مراقبتهای مربوطه	شماره درس: ۵۱۸۳۶۹
نوع و تعداد واحد: کارآموزی / ۱ واحد	دروس پیش نیاز: بارداری و زایمان
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ۵ کارشناسی مامایی	نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴
زمان کارآموزی: سه روز اول هفته	محل کارآموزی: بخش نوزادان بیمارستان شهید بهشتی
مسئول درس: دکتر جانی قربان	شماره تماس: ۳۷۹۲۷۵۳۶
مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - طبقه دوم - شماره اتاق ۱۱۳ (طبق برنامه حضور) روزهای شنبه ساعت ۴-۲ بعد از ظهر	
اساتید درس: دکتر سهرابی، دکتر جانی قربان	

شرح درس:

آشنایی با حیطه های مختلف مراقبتهای نوزادان یکی از ضروریات حرفه مامایی است. در این درس دانشجو می تواند معاینات مربوط به نوزاد و نحوه تشخیص نوزاد طبیعی از غیر طبیعی و نحوه مراقبت از نوزاد سالم و پرخطر را فرا گیرد و آموزشهای لازم را در مورد نحوه مراقبت و تغذیه نوزاد بدهد.

هدف کلی:

آشنایی با معاینات و مراقبتهای نوزادان سالم و غیر طبیعی و آموزش به مادر

اهداف رفتاری:

از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:

۱. اصول کار در بخش نوزادان را رعایت کند (تعویض لباس، ضدعفونی کردن دستها، کوتاه بودن ناخنها، نداشتن زیور آلات، بکار بردن ماسک، نحوه استفاده از لوازم استریل)
۲. اهمیت پایبندی به استانداردهای حرفه ای، رفتار اخلاقی و مسئولیتهای قانونی را درک نمایند.
۳. در برخورد با مادر و نوزاد همدلی و شفقت را نشان دهند
۴. با رعایت اصول ایمنی در هنگام کار در بخش، تعهد به ایمنی را نشان دهند.
۵. در برآورده ساختن نیازهای نوزادان بستری تلاش نمایند تا شرایط بهزیستی برایشان فراهم گردد.
۶. مهارت ارتباط با کارکنان، پزشکان، پرستاران و مادران نوزادان را کسب نمایند.
۷. نوزادان بستری را از شیفت قبل تحویل بگیرد، پروندهها را مطالعه کرده و با نوزادان بستری آشنا شود.

۸. اقدامات لازم هنگام پذیرش نوزاد را انجام دهد.
۹. از مادر نوزاد یک شرح حال کامل بگیرد و ثبت نماید.
۱۰. معاینه فیزیکی کامل از نوزاد انجام دهد.
۱۱. رفلکسهای مختلف نوزادی را دقیقاً چک کند.
۱۲. قد، وزن و دور سر نوزاد را به طور صحیح اندازه گیری کند.
۱۳. سن حاملگی نوزاد را تشخیص داده و نوزاد پره مچور را از نوزاد مچور تمایز دهد.
۱۴. معاینات نوروماسکولاریتی را بر روی نوزاد انجام دهد.
۱۵. TPR نوزاد را به طرز صحیح اندازه گیری کند.
۱۶. از چشم، دهان و ناف نوزاد مراقبت صحیح انجام دهد.
۱۷. تغذیه نوزاد را برحسب دستور پزشک و وضعیت نوزاد به طرز صحیح انجام دهد.
۱۸. در صورت لزوم لاواژ صحیح جهت نوزاد انجام دهد.
۱۹. به مادر در تغذیه نوزاد کمک لازم را بنماید.
۲۰. حجم داروی لازم برای نوزاد را محاسبه نماید و از طرق مناسب به نوزاد بدهد.
۲۱. تزریقات لازم را به طرز صحیح در صورت لزوم انجام دهد.
۲۲. پس از تزریق داروها توجه لازم را به نوزاد بنماید.
۲۳. قطرات سرم را به طرز دقیق تنظیم نماید.
۲۴. وسایل لازم جهت احیاء را بشناسد و در کارگاه احیای نوزاد مشارکت فعال داشته باشد.
۲۵. در زمان احیای نوزاد توانایی رهبری و مدیریت گروه را کسب نمایند.
۲۶. نمونه گیری ادرار را به طور تصحیح از نوزاد به عمل آورد.
۲۷. نوزاد را به مادر تحویل داده و آموزشهای لازم جهت مراقبت، نگهداری و تغذیه را به مادر بدهد.
۲۸. اصول لازم جهت کار با انکوباتور را به طرز صحیح رعایت کند.
۲۹. کار با دستگاه فتوتراپی را فرا گیرد و اصول لازم در هنگام فتوتراپی نوزاد مبتلا به ایکتر را رعایت کند (برهنه بودن بدن، پوشیدن چشم و ژنیتال، تغییر پوزیشن هر ۲ ساعت، اندازه گیری T هر ۴ ساعت، افزایش مایع دریافتی، رعایت فاصله مناسب)
۳۰. گزارش صحیح عملکرد روزانه را ثبت نماید.
۳۱. در هنگام راند بخش توانائی سؤال و جواب با مربی و گزارش کامل وضعیت نوزاد را داشته باشد.
۳۲. در جهت کسب شواهد به روز در انجام مراقبتهای مورد نیاز در کلیه موارد بالینی تلاش نمایند.
۳۳. قادر به ارائه پاسخ به سوالات در ارتباط با Caseهای موجود در بخش باشد.
۳۴. مشاوره و آموزش فردی و یا گروهی مادران را در زمینه های مختلف زیر نظر استاد مربوطه انجام دهد.

شیوه کارآموزی:

در روز اول کارآموزی در بیمارستان، مربی اهداف، محیط فیزیکی و روش کار در بخش را توضیح می دهد. پروسیجرهایی مانند گذاشتن لوله معده، تهیه دارو، کنترل قندخون، قطرات سرم و ... برای بار اول توسط مربی انجام خواهد شد و سپس براساس کیس های موجود در بخش و براساس اهداف رفتاری دانشجویان انجام وظیفه خواهند نمود.

نحوه ارزشیابی دانشجوی و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

۱. نحوه ارزشیابی دانشجوی و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

نمره	روش‌های پیشنهادی ارزشیابی	مؤلفه‌های اصلی	حیطه ارزشیابی
نمره ۵	، بررسی فعالیت‌های بالینی ثبت شده در لاگ بوک	انجام صحیح مهارت‌های مورد انتظار دوره، رعایت استانداردهای انجام کار، ایمنی بیمار، کنترل عفونت، استفاده صحیح از تجهیزات، دقت و تسلط در اجرای مهارت‌ها	۱. مهارت‌های عملی بالینی
نمره ۷	مشاهده مستقیم استاد،	ارزیابی جامع بیمار و جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل اطلاعات و شناسایی مشکلات بیمار، استفاده از فرایند پرستاری، اولویت‌بندی نیازهای بیمار، برنامه‌ریزی و اجرای مراقبت، ارزشیابی پیامدهای مراقبتی، تصمیم‌گیری و قضاوت بالینی	۲. عملکرد بالینی
نمره ۴	(آزمون شفاهی مبتنی بر مورد Case-based)/ مبتنی بر سناریو	دانش مرتبط با مراقبت، ارتباط دانش نظری با اقدامات بالینی، تحلیل شرایط بیمار، حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد	۳. دانش و استدلال بالینی
نمره ۴	مشاهده مستمر استاد، بازخورد و ارزیابی رفتار حرفه‌ای	مسئولیت‌پذیری، ارتباط حرفه‌ای با بیمار و تیم درمان، رعایت حقوق بیمار، محرمانگی، پاسخگویی، کار تیمی و رفتار حرفه‌ای	۴. حرفه‌ای‌گری و اخلاق حرفه‌ای
نمره ۲۰			جمع کل

سیاستها و قوانین دوره:

سیاست‌ها و قوانین دوره

- رعایت آیین‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان (مناسب بودن لباس اعم از روپوش، مقنعه و شلوار، کوتاه و بدون لاک و کاشت بودن ناخن‌ها، نداشتن آرایش غلیظ و ...) و کدهای اخلاق حرفه‌ای پرستاری در تمام مدت دوره الزامی است.
- دانشجویان موظف‌اند رأس ساعت ۷:۳۰ در بخش حضور یافته و تا ساعت ۱۲:۳۰ حضور فعال داشته باشند.
- تأخیر بیش از ۲۰ دقیقه تخلف محسوب شده و استاد/مربی می‌تواند ضمن حضور دانشجوی، آن روز را غیبت محسوب نماید.
- مدت استراحت روزانه ۲۰ تا ۳۰ دقیقه در فضای داخل بیمارستان بوده و زمان آن با هماهنگی استاد/مربی تعیین می‌شود.
- غیبت غیرمجاز بیش از ۱۰/۱ واحد موجب ثبت نمره صفر خواهد شد. در صورت غیبت مجاز بیش از ۱۰/۱ واحد، دانشجوی موظف است در موعد حذف اضطراری، واحد را حذف نماید.
- به ازای هر غیبت غیرمجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، ۲ نمره از نمره بر مبنای ۲۰ کسر و کارآموزی به میزان دو برابر مدت غیبت جبران می‌شود.
- به ازای هر غیبت مجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، کارآموزی به میزان برابر مدت غیبت جبران خواهد شد.
- خروج از بخش بدون اجازه استاد/مربی ممنوع است.

- استفاده از اتیکت عکس‌دار با آرم دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و رعایت آراستگی حرفه‌ای از نظر تمیز و مرتب بودن لباسها الزامی است.
- استفاده نامناسب از تلفن همراه و عکاسی یا فیلم‌برداری از بیمار، پرونده و محیط بالینی بدون مجوز ممنوع است.
- دانشجویان موظف‌اند فعالیت‌های بالینی خود را حداکثر ظرف یک هفته پس از اتمام کارآموزی در سامانه طبیب به نشانی eportfolio.mui.ac.ir ثبت نمایند.
- در صورت نیاز به برگزاری راند آموزشی/ بالینی، حداکثر یک ساعت، ترجیحاً در ابتدا یا انتهای روز کارآموزی، به این فعالیت اختصاص می‌یابد و بخش عمده زمان کارآموزی به فعالیت‌های بالینی و یادگیری در محیط بالین اختصاص داده می‌شود.

شرح وظایف فراگیران

فراگیران موظف‌اند کلیه قوانین، مقررات و ضوابط آموزشی، درمانی و حرفه‌ای دوره و محیط بالینی را رعایت نموده و وظایف زیر را انجام دهند:

- حقوق و کرامت بیمار، محرمانگی اطلاعات، ایمنی بیمار، کنترل عفونت و بهداشت دست را رعایت نمایند.
- اقدامات بالینی را در حدود صلاحیت دانشجویی و تحت نظارت استاد/مربی انجام دهند.
- در برخورد با بیمار، همراه بیمار، استاد/مربی و کارکنان بخش، رفتار حرفه‌ای و احترام متقابل را رعایت نمایند.
- در فعالیت‌های بالینی محوله مشارکت فعال داشته و مسئولیت‌های آموزشی و حرفه‌ای خود را مطابق برنامه دوره انجام دهند.

منابع اصلی:

- ۱- نوزادان نلسون. نویسنده/مترجم: بهرام قاضی جهانی و همکاران. انتشارات گلبان ۱۴۰۰.
- ۲- بسته خدمتی مراقبت از نوزاد سالم در بیمارستان. اداره سلامت نوزادان، دفتر سلامت خانواده و جمعیت، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- ۳- مراقبت آغوشی(کانگرویی) راهنمای مراقبت از نوزادان نارس ویژه والدین، وزارت بهداشت، دفتر سلامت خانواده و جمعیت اداره سلامت نوزادان
- ۴- حمایت و ترویج تغذیه با شیر مادر در بیمارستانهای دوستدار کودک، دوره آموزش ۲۰ ساعته برای کارکنان بیمارستانها- ۱۳۹۱.
- ۵- ارزیابی فیزیکی نوزاد از دیدگاه ماما. معصومه گودرزی خویگانی. دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با همکاری انتشارات مانی، ۱۳۹۲.

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر :

- 6- Kliegman R., Nelson textbook of pediatrics, 21st edition. ۲۰۱۹
- 7- Hockenberry Wilson, wong's nursing care of infant and children, 18th edition, mosby, 2018.

اهداف رفتاری مورد انتظار در آزمایشگاه مهارت‌های بالینی

اهداف رفتاری	تاریخ
آشنایی با نحوه انجام معاینه فیزیکی نوزاد، انجام گاوآژ، لاواژ، کنترل قند خون، مشاهده فیلم‌های آموزشی احیای نوزاد	روز اول
اصول احیای نوزاد و انجام احیای نوزاد بر روی مولاژ	روز دوم

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش داخلی نوزادان

اهداف رفتاری	تاریخ
آشنایی با بخش‌های داخلی و مراقبت ویژه نوزادان، استانداردهای بخش نوزادان، آشنایی با وسایل بخش نوزادان	روز اول
انجام معاینه فیزیکی، مراقبت از نوزاد، تغذیه نوزاد، کنترل قند خون، مطالعه پرونده، مشاوره شیردهی	روز دوم
اخذ شرح حال و ثبت آن، مراقبت از نوزاد، تغذیه نوزاد، مرور موارد بالینی در بخش	روز سوم
انجام مراقبت‌های کامل نوزادی، مراقبت از نوزاد پره ترم و مبتلا به ایکتر یا سایر موارد بالینی، مطالعه پرونده و ثبت گزارش روزانه	روز چهارم
انجام مراقبت‌های کامل نوزادی، آشنایی با سرم درمانی و نحوه آماده‌سازی سرم و وصل آن، آشنایی با نحوه کار با دستگاه تی پیس	روز پنجم
انجام مراقبت‌های کامل نوزادی، آشنایی با محاسبات دارویی در بخش نوزادان، مرور موارد بالینی بستری در بخش نوزادان	روز ششم

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش پذیرش نوزاد

اهداف رفتاری	تاریخ
آشنایی با اقدامات لازم در زمان پذیرش نوزاد، آشنایی با نحوه مشاوره شیردهی	روز اول
انجام اقدامات لازم در زمان پذیرش نوزاد، انجام مشاوره شیردهی	روز دوم

شرح و سطح فعالیت‌های کارآموزی

شرح فعالیت				سطح فعالیت	
ردیف	عنوان فعالیت	مشاهده گر	با کمک	با نظارت	مستقل
۱	تغذیه نوزاد	*	*	*	*
۲	معاینه فیزیکی نوزاد	*	*	*	*
۳	مراقبت‌های کامل نوزادی	*	*	*	*
۴	احیای نوزاد (مرکز مهارت‌های بالینی)	*	*	*	*
۵	آماده‌سازی سرم، محاسبات دارویی، تجویز دارو	*	*	*	

